

Themabrief 12
Amsterdam, 2 november 2015

Beste ouders/verzorgers,

Deze week vinden de eerste 10-minutengesprekken van dit schooljaar plaats en krijgen de kinderen uit de groepen 8 het voorlopig advies voor de middelbare school. Waar zijn de resultaten gedurende het jaar - en de 8 schooljaren - op gebaseerd en hoe worden ze precies bijgehouden? Leerkrachten Jan Wegman en Mariska Koerts over het leerlingvolgsysteem en 'de Cito'.

Voor de leerlingen van groep 8 en hun ouders is het een spannende week: zij krijgen van jullie het voorlopig advies voor de middelbare school. Waar is dat op gebaseerd?

Mariska Koerts, leerkracht groep 8A: "Tot voor kort vormden de entreetoets in groep 7 en 'de Cito-toets' in groep 8 de basis voor het middelbareschooladvies. Sinds vorig schooljaar is dat niet meer het geval: wij brengen nu in november al een voorlopig advies uit, gebaseerd op de resultaten over een langere periode. Ons uiteindelijk advies in januari is bindend voor de middelbare scholen. Er volgt wel een Cito-toets in april, maar de resultaten daarvan wegen dus niet meer zo zwaar mee. Kinderen kunnen niet langer geweigerd worden door een middelbare school als hun Cito-score lager uitvalt dan het niveau dat ze volgens ons zouden kunnen behalen.

Ons advies is gebaseerd op de toetsresultaten van de groepen 6 tot en met 8 en op de ontwikkeling die het kind laat zien. Ook bespreken we iedere leerling uitgebreid met de leerkrachten van groep 7, omdat zij hen natuurlijk net een heel jaar hebben meegemaakt in de klas. We kijken voor ons advies niet alleen naar de cijfers, maar ook naar de werkhouding, het gedrag, de inzet en de specifieke talenten van het kind."

Hoe worden al die gegevens van de kinderen bijgehouden?

Jan Wegman, leerkracht groep 8B: "Voor ieder kind maken we een digitaal dossier aan in het leerlingvolgsysteem, ParnasSys. Daarin worden alle resultaten en bijzonderheden bijgehouden, van groep 1 tot en met groep 8.

Het grote voordeel van zo'n schoolbreed systeem is dat het veel informatie oplevert en de resultaten in context plaatst. Een cijfer staat nooit op zichzelf. Dit systeem helpt ons om meer inzicht te krijgen in de ontwikkeling en behoeften van zowel de individuele kinderen, als van de groepen en zelfs op schoolniveau."

Om met de individuele resultaten te beginnen: welke informatie levert het op als je die in het leerlingvolgsysteem verwerkt?

Jan: "De kinderen krijgen twee soorten toetsen: methodegebonden en niet-

methodegebonden. De methodegebonden toetsen maken deel uit van de lespakketten voor bijvoorbeeld taal en rekenen. Hiermee bekijken we om de vier, vijf weken of de kinderen de stof van de afgelopen periode goed hebben verwerkt. De niet-methodegebonden toetsen zijn de Cito-toetsen, die in alle scholen van het land verplicht afgenomen worden op een vast moment in het midden en aan het eind van het schooljaar, in alle groepen. Door al die resultaten in ParnasSys naast elkaar te zetten, krijgen we een duidelijk beeld van de ontwikkeling die ieder kind doormaakt en kunnen we tijdig bijsturen waar nodig."

Mariska: "Na iedere toets kunnen we zien of een kind de stof goed begrepen heeft, en op welke onderdelen eventueel niet. Zo wordt duidelijk waar het kind meer instructie over nodig heeft in de klas. Als bijvoorbeeld de resultaten voor rekenen over het algemeen goed zijn, maar een toets specifiek over breuken niet goed wordt gemaakt, dan besteden we daar extra aandacht aan."

Jan: "Wat een goed resultaat is, verschilt per kind. Hier op school werken we met handelings- en opbrengstgericht werken, wat betekent dat we per kind doelen formuleren waar we de resultaten aan toetsen, om vervolgens weer nieuwe doelen te stellen. Concreet: misschien haalt een kind een cijfer dat op zich heel goed is, maar dat toch lager ligt dan we van dat kind kunnen verwachten gezien de eerdere resultaten en de gestelde doelen. Als een kind niet de verwachte curve doormaakt, gaan we onderzoeken waar dat aan ligt en welke ondersteuning die leerling nodig heeft."

Baseer je je hiervoor enkel op de cijfers?

Mariska: "Die geven een goede indicatie, maar we kijken altijd naar het hele kind: hoe ontwikkelt hij of zij zich, welk gedrag vertoont het kind in de klas. Dat 'complete plaatje' bespreken we voor ieder kind twee keer per jaar met de intern begeleiders. Hebben we tussentijds vragen of zorgen, dan kunnen we ook altijd met hen overleggen. Als extra ondersteuning voor een kind nodig is, dan komt dat op die manier tijdig in beeld."

Jan: "Als ons iets bijzonders opvalt of als we ons zorgen maken over een kind - bijvoorbeeld omdat hij vastloopt op bepaalde leerstof, telkens zijn werk niet af krijgt of ander gedrag vertoont dan we van hem gewend zijn - maken we ook tussentijds een afspraak met de ouders. Dat zijn geen 'verrassingen' die je als ouder pas tijdens de 10-minutengesprekken hoort. Hier op school staan we voor 'educatief partnerschap': ouders en leerkrachten doen het samen."

Wat levert een centraal leerlingvolgsysteem op groepsniveau op?

Jan: "Stel dat meer dan de helft van de klas een toets niet goed maakt, dan is het duidelijk dat we die leerstof moeten herhalen. Ander voordeel is dat het systeem op basis van de toetsresultaten voor ieder vak aangeeft welke kinderen bij elkaar in een instructiegroepje passen. ParnasSys ondersteunt ons dus rechtstreeks bij het lesgeven op verschillende niveaus. We zien automatisch ook welke kinderen in aanmerking komen voor extra ondersteuning in een RT-groepje, of voor de plusklas."

Mariska: "De resultaten van de hele groep worden op een rij gezet voor de groepsbesprekingen, die we naast de leerlingbesprekingen ook twee keer per jaar voeren met de IB-ers. Daarbij komen niet de individuele scores ter sprake, maar de

voortgang van de groep. We kijken of die zich ontwikkelt zoals op basis van de overdracht van de leerkrachten van vorig schooljaar kon worden verwacht. We passen onze groepsplannen daarop aan en onderzoeken waarom sommige doelen niet worden behaald. Ook is tijdens die gesprekken ruimte voor onze vragen over eventuele probleemsituaties in de klas of over de groepsdynamiek."

ParnasSys levert ook informatie op op schoolniveau?

Jan: "Zeker. Ieder jaar in januari en in juni wordt een schoolanalyse gemaakt, waarbij de resultaten doorheen alle groepen op een rij worden gezet. Met het team kunnen we dan inzoomen op de gebieden waar we als Piet Hein minder goed op scoren om daar dan extra aandacht aan te besteden. Op die manier kunnen we de prioriteiten voor de komende periode bepalen."

Mariska: "Het helpt ons ook om schoolbreed op dezelfde manier te werken. Het is niet zo dat een leerkracht op zijn eigen eiland kan gaan zitten en op een andere manier kan beoordelen; handelings- en opbrengstgericht werken is de rode draad doorheen de hele school en het leerlingvolgsysteem is daarin een belangrijk instrument. Vakinhoudelijk geldt dat overigens ook: door met dezelfde methoden te werken, dezelfde taal te spreken in het kader van Leefstijl en PBS, kinderen op dezelfde manier te belonen en aan te spreken op ongewenst gedrag, ontstaat er een eenheid doorheen de hele school. Alle leerkrachten dragen hetzelfde uit, en dat geeft houvast en rust."

Het is duidelijk dat het digitaal leerlingvolgsysteem veel oplevert – misschien ook wel extra administratie en daardoor een hogere werkdruk?

Jan: "Integendeel. De rust en duidelijkheid die Mariska benoemt voor de leerlingen, krijgen wij als leerkracht ook door deze werkwijze: we weten wat wanneer van ons wordt verwacht en hebben een gezamenlijke basis waar we met alle collega's aan werken. We zijn als school inmiddels zo ver met ParnasSys en de invoering van handelings- en opbrengstgericht werken, dat we nu een efficiëntieslag kunnen maken. We gaan uitzoeken hoe we de administratieve last zo klein mogelijk kunnen maken en toch op inhoud kunnen versterken. Daar is nu een werkgroep voor samengesteld binnen het team, die daarbij hulp krijgt van een extern adviseur. Zo blijven ook wij onszelf continu ontwikkelen."

Voor de ouders van de kinderen in de groepen 8 organiseren we **op 24 november om 19.30 uur een informatieavond** over het stedelijk aannamebeleid voor de middelbare school. Ons team wordt daarover dezer dagen nader geïnformeerd. Wij beantwoorden uw vragen over de procedure graag tijdens deze extra bijeenkomst. Specifieke vragen over uw kind komen aan bod tijdens het individuele adviesgesprek met de groepsleerkracht in de week van 2 november, waar uw kind ook bij aanwezig is.

De themabrieven zijn een initiatief van ons team om u beter te informeren over de keuzes die we maken en het werk dat we achter de schermen verrichten. De eerder verschenen themabrieven vindt u op www.basisschoolpiethein.nl onder de kop 'Nieuws'.